

ANMELDELSER.

VORE NATURHISTORISKE MUSEER OG BIBLIOTHEKER. FORSLAG TIL
ET CENTRALINSTITUT. AF CARL WITH OG SVEND DAHL.

(I. L. Lybecker 1918.)

En Zoolog — ganske vist senere gaaet over til Lægevidenskaben — og en Bibliotheksmand har i Fællesskab udarbejdet et lille Skrift paa 30 Sider, hvis ene Afsnit handler om Flytning og Omordning af vore naturhistoriske Samlinger, medens det andet væsentlig beskæftiger sig med Forholdet mellem vore to store offentlige Bibliotheker, og indeholder Forslag til deres Omdannelse. Forff. er overbeviste om det heldige, ja nødvendige i gennemgribende Ændringer paa begge Omraader, og her vil de sikkert let faa andre med; vanskeligere vil det maaske falde dem at overbevise de interesserede, om Betimeligheden af, at Reformer paa de to Omraader absolut knyttes sammen. Men for enhver, der giver sig af med naturvidenskabelige Studier, er Forslaget interessant selv i dets nuværende skitse-mæssige Form.

Hovedtanken i Bogens første Afsnit, der handler om de naturhistoriske Museer, er følgende: Zoologisk, Botanisk og Mineralogisk Museum har, som Forholdene nu er, alt for ringe Plads til at løse deres Opgaver; de bør flyttes, saaledes at de kommer til at ligge i Nærheden af hinanden. Garderkasernen og Rosenborg Eksercerplads udpeges som et passende Sted, hvorved bl. a. er den Fordel, at Bygningerne i Botanisk Have stadig kan høre med til Komplekset. Museernes Administration skulde omordnes saaledes, at de dannede »en administrativ, af Universitetet reelt uafhængig Helhed«, direkte sorterende under Staten. I det andet Afsnit, der hedder »Det naturvidenskabelige Centralbibliothek«, gennemgaaes Forholdet mellem vore to store Bibliotheker, og der paapeges bl. a. det urimelige i, at de arbejder væsentlig efter de samme Linjer. Der foreslaas en Ændring, der hovedsagelig skulde bestaa i, at Universitetsbibliotheket skilte sig af med en Del af sit Stof, særlig Haandskrifter og Afdelingerne for de humane Videnskaber, hvilket Stof skulde overgaa til det kgl. Bibliothek, medens Universitetsbibliotheket i sig optog en Del af de naturvidenskabelige Specialbibliotheker fra Zoologisk og Mineralogisk Museum, Botanisk Have, Kemisk Laboratorium og Observatoriet saaledes, at det for en væsentlig Del blev et »naturvidenskabeligt Centralbibliothek«.

For dette Tidsskrifts Læsere er det Forslagets første Del, der har mest Interesse og særlig Tanken om Zoologisk Museums Omdannelse. Paa Omtalen af dette Museum har Forff. ogsaa anvendt mest Plads. Efter en historisk Indledning følger et Afsnit om et naturhistorisk Museums Opgaver og Betydning. Forff. hævder, at vort Museum paa alle Punkter er for lille til at opfylde sin dobbelte Opgave: at tjene til Opbevaring af de Samlinger, der skal danne Grund-

laget for Videnskabsmændenes Arbejde og at virke i Folkeoplysningens og Folkeopdragelsens Tjeneste ved sin Udstilling af de forskellige Dyreformer m. m.

Hvad Forff. skriver herom, kan man i alt væsentligt give dem Ret i. Et naturhistorisk Museum kan nutildags ikke blot være et Sted, hvor de forskellige Dyreformer opbevares — mere eller mindre godt — til Brug for Videnskabsmænd. Der maa ogsaa være let Adgang til i større Udstrækning at bese de forskellige opstillede Dyr, der helst endda for en Del maa opstilles i nogenlunde naturlige Omgivelser og ikke som et Regiment Soldater; ved Præparater af forskellig Art og ved Billedstof maa Adgangen lettes til at høste Belæring ved et Besøg paa Museet. Herpaa lægges der nutildags Vægt overalt i zoologiske Museer. De smukke og ret storslaede nye Museer i vore skandinaviske Nabolande, i Stockholm, Christiania og Bergen, viser, hvilken Forstaaelse der her raader af denne Del af Museernes Virksomhed, og man behøver ikke at foretage en Rejse længere end til Malmø for at se Typen paa en moderne naturhistorisk Samling.

Nu er de to Forff. jo ikke — hvad de sikkert heller ikke selv mener — den lille Dreng i Eventyret, der opdager, at Kejseren ingen Klæder har paa; der har været mange før dem, der har set det samme, eller rettere sagt alle, der har givet sig lidt af med Naturkundskab og færdedes noget paa Zoologisk Museum, har været enige om, at de Forhold, der herskede, var uheldige og ikke tidssvarende. Udtalte man sig herom til Museets Ledere, fik man Svaret: »Pladsforholdene er umulige«. Til dette Svar bemærkede Anm. en Gang, at saa maatte der sørges for mere Plads og bygges et nyt Museum. Udtalelsen blev forebragt en anden af Museets Videnskabsmænd, der hertil havde bemærket: »Forhaabentlig bliver det ikke i min Tid«. Trangen til det nye burde dog maaske føles stærkest af dem, der daglig arbejder ved Museet. — For nogle Aar siden drøftedes Sagen livligt i Ornithologisk Forening i Anledning af de Planer, der var oppe, om at indrette et Biologisk Museum i Lighed med de fortrinlige Museer i Stockholm og Uppsala; et saadant Museum skulde netop indeholde Dyr og Dyregrupper i naturlige Omgivelser, være et Slags Supplement til Zoologisk Museum. Planen kom ikke længere end til Forarbejderne; men de, der har set den Udstilling, der i Sommer var i Tivoli under Navnet »Danmarks Aarstider« vil have faaet en Forestilling om, hvad Tanken var.

»En stor Del af Museets Publikum udgøres af Amatører, som navnlig studerer Insekter, Fugle, Snegle og Muslinger, og sammenligner deres egne Fund med sikkert bestemte Eksemplarer; disse Mennesker bør utvivlsomt opmuntres og vejledes paa enhver Maade.« Sikkerligt en af Museets Opgaver, og hos dets Embedsmænd skorter det ikke paa Velvilje over for dem, der søger Oplysning; men det er manges Ønske netop selv at kunne gaa og gøre lagttagelser og anstille Sammenligninger uden at behøve at ulejligge andre, og hertil er Forholdene for Øjeblikket absolut ugunstige. Forff. nævner bl. a.

den danske Fuglesamling; den er nu ogsaa saa stedmoderlig behandlet som vel tænkeligt, om Vinteren behøver man ikke at ulejlige sig for at se paa den; der er nemlig ganske mørkt, hvor den staar. Ogsaa Anvendelsen af Centralhallen som Knoglehal kritiseres med Rette, og enhver vil samstemme i, at »alle de gamle Knogler virker trist og dødt«; man ser det ogsaa, naar man færdes paa Museet; Publikum føler sig hensat til en Begravelsesplads, naar de træder ind, og dæmper uvilkaarlig Stemmen.

»Naturhistoriske Fænomener, som drøftes i Dagspressen bør kunne forevises,« siger Forff.; ja det vilde være en ypperlig Ting, og sikkert i høj Grad fremme Besøget. For en Del Aar siden var der Forslag fremme i Rigsdagen om at frede Storkjoven paa Færøerne (en Del af Publikum delte Ordet forkert og kaldte den Stork-joven); samtidig klagedes fra det nordligste Norge over Optræden af vældige Flokke af Storkobber (Sæler), som i det sidste Aar havde vist sig og formentes at skade Sildefiskeriet; de skulde selvfølgelig fordrives. Intet Under at en god Ven en Dag kom til Anm. og bad om lidt nærmere Underretning om disse to Dyr, hvis Navne lignede hinanden saa stærkt, og hvoraf det ene skulde fredes og det andet udryddes; her havde en lille Udstilling med Forklaring været glimrende paa Plads.

Ja gid det fremkomne Forslag kunde føre til, at vi fik et nyt Zoologisk Museum lagt paa et passende Sted med god Plads til det videnskabelige Arbejde og god Plads til dets folkeopdragende Formaal, med elektrisk Lys, saa der kunde være aabent om Aftenen, med Foredragssal, hvor Museets Videnskabsmænd og andre kunde oplyse og vejlede ved Brug af Museets Skatte. At de forskellige naturvidenskabelige Museer og Institutioner knyttes nær sammen, hvis det lod sig gøre, vilde vel ingen have noget imod. Det er jo heller ikke noget utænkeligt eller ukendt; hvis den til Behandling af disse Spørgsmaal foreslaaede Kommission blot gjorde en Rejse i de skandinaviske Lande, vilde den kunne se disse Idealer virkeliggjorte.

O. H.

BORTOM POLCIRKLEN. AF CARL FINNILÄ.

(Holger Schildts Forlag, Helsingfors 1917, Kr. 13,50.)

Forf. har gentagne Gange besøgt de nordligste Egne af Finland og Norge og har ogsaa tidligere skrevet derom. (Se Anmeldelse i 9. Aarg. Hefte IV, Pag. 277). Med største Interesse læser man om mangfoldige ornithologiske Rejser ved de laplandske Elve og Søer, hvor man lærer at kende det saa særlig tillokkende højnordiske Fugleliv. I forskellige Kapitler gives malende Skildringer af Naturen, saaledes som den tager sig ud i Dalene, paa Fjeldene, ved Søer eller Elve; og alle de forskellige Steder viser Forf., hvad der bydes af ornithologisk Interesse; snart er dette rugende Sædgæs ved Tanas Bredder eller Loddenbenet Musvaage højt oppe i Fjeldenes Sne. Oftest er det det højnordiske Foraar, Forf. viser os, med jublende

Sang gennem Birkeskoven af Vindrossel, Rødstjert, Nordisk Løvsanger og mange andre; selv Silkehalen vises os med flere smukke Fotografier af Rede og Unger. Der er ikke sparet paa Illustrationer i Bogen. Forf. gør selv en Undskyldning for, at ikke alle Fotografierne er lige gode, og det er de heller ikke; dog er Flertallet af dem særdeles smukke og interessante. I det hele er det en overordentlig tiltalende og for enhver Naturven fornøjelig og fængslende Bog.

S. M. S.

MIN VÄN FJÄLLPIPAREN. AF BENGT BERG.

(P. A. Nordstedt og Sønners Forlag, Stockholm 1917, Kr. 15.00.)

Man kan vel nok sige, at dette er en Bog om et Venskab mellem Menneske og Fugl. Forf. træffer oppe i Laplands Fjelde den lille »Lahol« alias Pomeransfuglen (*Eudromias morinellus*), og der udvikles mellem disse to et Forhold saa inderligt, kan man næsten fristes til at sige, at man ikke godt kan tænke sig, to saa forskellige Væsener overhovedet kan komme hinanden nærmere. Pomeransfuglen er, som bekendt, noget af det mest tillidsfulde, naar den træffes rugende paa sine Æg, og heraf benyttede Forf. sig paa en ret original Maade. Da han saa, hvor tam Fuglen var, mindedes han en Legende om en Eneboer, der var saa from, at Fuglene kom og byggede Rede i hans Haand. Hvad om han fik »Fjällpiparen« til at ruge i sin Haand! Og hvor vidunderligt det end lyder, blev Fuglen tilsidst saa tillidsfuld, at den samt Rede og Æg kunde tages op i hans hule Haand, medens Fuglen glad lod sig fodre med Orme af den anden Haand. Om dette Venskab fortæller Teksten og de mange smukke Fotografier. Man ser hele Udviklingen, fra Fuglen lod sig berøre med en Finger, og til den ligger i Forf.'s Haand.

Samtidig med denne specielle Skildring faar man flere smukke Beskrivelser af Naturen og de Fugle, som Forf. og Lahol sammen saa oppe i det øde Fjeld.

Forholdet mellem de to blev afbrudt af en Snestorm, under hvilken Fuglen fik udklækket sine Unger, og hermed var det, der bandt Fuglen til Mennesket, brudt, og Forf. saa ikke Lahol mere.

S. M. S.

FAUNA REGNI HUNGARIÆ. AVES. AUCTORE JACOB SCHENK.

Budapest 1917.

I Anledning af Ungarns Tusendaarsfest har det kgl. ungarske naturvidenskabelige Selskab udgivet en ungarsk Fauna, skrevet paa ungarsk og Latin, hvoraf nærværende Arbejde udgør en Del. Der gives en indgaaende Oversigt over den ungarske Ornithologis Historie, hvis Nutid regnes fra Petenyi's første Afhandling i 1830; den senere meget livlige ornithologiske Virksomhed i Ungarn behandles udførligt med Omtale af Otto Herman's Virken, og Oprettelsen af den kgl. ungarske ornithologiske Central, hvis Arbejde gennemgaaes. En Fortegnelse paa 1816 Numre over Litteratur, der behandler

ungarsk Ornithologi, slutter sig hertil. Arbejdets sidste Del udgøres af en Fortegnelse over de i Ungarn trufne 381 Fuglearter; ved hver Art meddeles, om den er Trækfugl, Standfugl eller tilfældig Gæst; man faar Oplysning om Artens Udbredelse i Ungarn, Tiden for Ankomst, Afrejse og Yngletid.

O. H.

FUGLENE VED DE DANSKE FYR I 1916. VED R. HØRRING.

(Særtryk af Vidensk. Medd. fra Dansk naturhist. Foren., Bd. 69.)

Faldet af Fugle ved Fyrene i 1916 har omtrent været normalt; der har ikke været de store Massefald, der i saa høj Grad har præget andre Aars Træk, f. Eks. 1914. Der menes i alt at være faldet ca. 2000 Fugle. Som sædvanlig møder Fyrene i Sydvestjylland med stærkest Fald, og dernæst kommer Kattogat. Krigen har øvet sin Indflydelse ogsaa her; mange Fyr er slukkede og viser følgelig intet Fuglefald. Fugle som Lærker, Stære og Drosler møder ogsaa i Aar med de højeste Tal paa faldne. Af Fugle, der ikke tidligere er faldne ved Fyrene nævnes Stormfugl (*Fulmarus glacialis*), Graadyb 19 September og Turteldue (*Turtur auritus*), Vyl 9 Maj. Af Interesse er ogsaa Faldet af Sort Rødstjert (*Ruticilla titys*), Vyl 30 April. Et ret stærkt Træk af Broget Fluesnapper (*Muscicapa atricapilla*) synes at være gaaet over Landet sidst i August og først i September, 26 August faldt der saaledes 9 ved Kjels Nor og 21 ved Hyllekrog. Derimod synes Drosseltrækket efter Faldene at dømme at have været svagt. Det væsentligste Fald af Lærker (*Alauda arvensis*) paa Foraarsstræk er sket i Marts, dog er der allerede i Januar Fald af 41 ♂ og 3 ♀, ja 30 Januar møder endog med 110 faldne ved Horns Rev. Efteraarsstrækket er paafaldende svagt. Som en Kuriositet kan nævnes, at en Spurv (*Passer domesticus*) 4 Maj faldt ved Skjoldnæs; man skulde jo næsten forsværge, at Spurve ogsaa begav sig ud paa »Mørketræk«.

Blandt »Meddelelser om mindre almindelige danske Fugle« findes en Meddelelse om Fund af en død Dværghornugle (*Scops giu*) 3 Januar 1917 ved Brønshøj; da Fuglen ikke har Præg af at have været i Fangenskab, og den heller ikke var kommet fra Zoologisk Have, formenes det, at det er et Eksempel, der har forvildet sig hertil fra deres Ynglesteder i Sydeuropa. Det er første Gang, at denne Art er iagttaget her i Landet.

S. M. S.

FUGLELIVET I RANDERS FJORDDAL. AF M. KLINGE.

(Særtryk af »Randers Fjords Naturhistorie«. Bianco Lunos Bogtrykkeri 1918.)

Som et Led i det nylig udkomne store Værk om Randers Fjords Naturhistorie, har Forf. givet en Skildring af Fuglelivet, saaledes som det former sig paa selve Fjorden og i dens mest umiddelbare Nærhed. Man maa sige, at denne Opgave er løst særdeles smukt; det er en Fornøjelse at læse den klare og livlige Fremstilling, der overalt bærer

det sikre Præg af at hvile paa egne Iagttagelser. Forf. har tydelig nok haft en dobbelt Hensigt med dette Arbejde, det har dels været Meningen at give en almindelig faunistisk Beretning; men det har ogsaa været ham om at gøre at vise, hvorledes Fuglelivet tidligere har været, og hvorledes nu Jagt, Ægplyndring og lignende Indgreb har virket ødelæggende paa store Dele af Fuglebestanden; og samtidig hermed fremhæves, hvorledes Fredning af et enkelt Sted har skabt et næsten utroligt rigt Fugleliv indenfor et meget begrænset Omraade. Det er navnlig ved disse Beretninger, at Værket faar sin betydelige Interesse ogsaa udenfor den sikkert ret snævre Kreds af Ornithologer, der faar det samlede Værk i Hænde.

Hvor hensynsløs Ægplyndringen foregaar i Hættemaagekolonierne faar man et levende Indtryk af ved at læse Beretninger herom. Igen-nem lange Tider har Hættemaagen (*Larus ridibundus*) beboet forskellige Lokaliteter i Fjorden. Kareholm og Skalmstrup Vig er de oprindelige Kolonipladser, hvorfra igen andre Kolonier har taget deres Oprindelse. I 1915 blev Kolonien paa Kareholm, der talte »Hundreder af Maagepar«, bogstavelig talt fuldstændig plyndret. »Kun ganske faa naaede at faa Unger og endnu færre at faa Glæde af deres Yngel, thi næppe var Ungerne vokset til, før Liebhavere meldte sig; de blev et let Bytte, saa længe de havde Vanskelighed ved at hæve sig paa Vingerne.« Forholdene i 1916 skildres saaledes: »Da Yngletiden 1916 nærmede sig, færdedes den som sædvanlig talrigt ved Kareholm; men det var næsten, som om den var tvivlrådig om, hvorvidt den skulde bosætte sig eller ikke. Dog blev Forsøget gjort, et lille Selskab paa 15—20 Par slog sig ned i Rørene paa Holmens søndre Ende, Rede blev bygget og Æglægning paabegyndt, men næppe var det sket, før Indsamling fandt Sted. Dermed var Fuglen klar over Stillingen, den gjorde ikke noget yderligere Forsøg paa at yngle, men trak bort, og Holmen laa nu øde for Maager til Skuffelse og Forbavselse for de mange Samlere, der gav Møde. Senere hen ventede jeg at se dens Tilbagevenden i større Tal, men det blev kun 5 Par, der indfandt sig i Begyndelsen af Juni og byggede paa Holmens Nordende Dybere inde i Fjorden gik det ikke bedre. Der optog Maagen sin gamle Yngleplads ved Stenalt Møllebæk i sædvanligt Omfang; men der blev ingen Fred, og tilsidst forsvandt den ogsaa derfra. Mere standhaftige var Fuglene i Skalmstrup Vig, hvor Kolonien omfattede ca. 500 Par. De døjede Ufreden gennem flere Uger; men hen i Juni Maaned blev det dem for broget, og de fortrak alle som en. Foruden de 5 Par paa Kareholm kunde Fjorden indenfor Udbyhøj da kun opvise en lille Koloni paa 7 Par, der havde Boplads paa Odpold ud for Raaby Kær.« Hele den øvrige Maagebestand søgte ud til Fjordmundingen til Mellempoldene, og her optraadte saa Ejeren Godsejer v. Buchwald resolut, idet han forbød ikke alene Ægsamling, men ogsaa enhver Færdsel, og Resultatet blev, at der ynglede ca. 3—4000 Par Hættemaager.

Stormmaage (*Larus canus*) findes ikke ynglende i Fjorden. Hætteterne (*Sterna hirundo*) er Ynglefugl paa Kareholm og Mellem-

poldene. Kysterne (*Sterna macroura*), der tidligere baade af Fencker og Hedin er angivet som ynglende, har Forf. aldrig truffet som saadan. Derimod synes Dvergternen (*Sterna minuta*) at være ny som Ynglefugl i Fjorden; den yngler nu regelmæssigt paa Kareholm og Mellempolde. Ny som ynglende er endelig ogsaa Splitterne (*Sterna cantiaca*), om hvis tidligere Forekomst i Fjorden kun vides, at der i 1871 blev skudt 1 Eksemplar; nu anslaaer Forf. den til at ruge i et Antal af 3—400 Par paa Mellempoldene, der som nævnt er fredede. Moseterne (*Sterna nigra*) er kun en enkelt Gang fundet ynglende.

Blev der for Maagernes Vedkommende gaaet hensynsløst frem med Ægindsamling, er det for Ændernes Vedkommende Jagten, det er galt med, og Forf. anfører da ogsaa ret gruppvækkende Eksempler paa, hvorledes al Fred i Fjorden er forbi den Morgen tidlig, da Andejagten gaar ind; men den Slags Erfaringer er vel nok gjort hele Landet over; men at slige Forhold bringer Ødelæggelse over de forskellige ynglende Ænder (og mange andre Fuglearter med!) er jo indlysende. Gravand (*Tadorna cornuta*) findes endnu ret talrig som ynglende. Som »vistnok ynglende« anføres Atingand (*Anas querquedula*) og Skeand (*Anas clypeata*). Af Lappedykkere yngler almindeligt Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*) og sparsomt Lille Lappedykker (*Tachybaptus minor*).

Blandt Vadefuglene synes Præstekraven (*Ægialitis hiaticula*) at være tiltaget ganske betydeligt i Antal. Paa Fenckers Tid (1866—72) kendtes den kun fra Mellempoldene; nu er den ret talrig ogsaa paa andre Steder.

Om Hejrens (*Ardea cinerea*) Forekomst i Skovene nær Randers Fjord gives en meget udtømmende Beretning. Paa Fenckers Tid fandtes Hejren ikke ynglende nær Fjorden; det nærmeste Sted var Øster Velling Skov, 4 km fra Gudenaen. Den første Forandring skete midt i Halvfjerdserne, hvor der kom en Koloni i Lundberg Skov, 5 km Sydvest for Randers, herfra flyttede Fuglene imidlertid snart igen, og fra det Tidspunkt at regne kendes den som ynglende i Skovene langs Fjorden. Den første Koloni her var i Floes Skov, hvor de boede til midt i Halvfemserne, da Redetræerne blev fældede. Hvornaar Kolonien i Stenalt Skov opstod vides ikke bestemt; men i 1898 var den ret betydelig; nu er Antallet imidlertid aftaget meget stærkt, og de faa Par, der endnu findes, fredes fuldstændig af Ejeren Hofjægermester Bruun. I 1886 kom Hejrerne til Gjessinggaard Skov, og her var Kolonien i 1916 paa ca. 70 Par. I Holbækgaard Skov findes en lille Koloni paa 5—6 Par. Endelig nævnes endnu en Koloni, og den yngste, i Støvringgaard Sønderkov, hvortil Fuglene kom i 1910; Koloniens Størrelse her er paa ca. 50 Par. Alt i alt maa det saaledes siges, at der er en ganske betydelig Hejrebestand langs Randers Fjord; Forf. anslaaer Tallet til ca. 130 Par.

Derimod er det gaaet Storcken (*Ciconia alba*) som alle andre Steder. Der findes nu kun 2 Par i Tjæreby, 3 i Albæk og 5—6 Par i selve Randers. Forf. siger: »Hvor Aarsagen end ligger til denne

stærke Tilbagegang, saa skyldes den i hvert Fald ikke Mangel paa Føde, ejheller Mangel paa Gæstfrihed.« (Se iøvrigt: Å. Vedel Tåning: »Storken i Danmark«, dette Tidsskrifts Aargang 11, Pag. 59).

Sort Stork (*Ciconia nigra*), der paa Kjærbøllings Tid ynglede i Sødringholm, Gjessinggaard og Støvringgaard Skove, er nu ganske forsvundet. De sidste forsvandt omkring Aarhundredskiftet.

Som ny Fugl for Randers Fjord nævnes Rørhøne (*Gallinula chloropus*), der ikke var set af Fencker, men nu har bredt sig overordentlig stærkt her som mange andre Steder. Noget lignende er Forholdet med Blishøne (*Fulica atra*), der var sjældnen i Halvfjerdserne, men nu er at træffe overalt.

Om Rovfuglene har Forf. kun det sørgelige at meddele, at Rørhøgen (*Circus æruginosus*), der for ca. 40 Aar siden »ynglede i alle større sivbevoksede Bredninger« nu er ganske udryddet, og det sidste Par Havørne (*Haliëtus albicilla*) boede indtil 1905 i Sødringholm Skov.

Man vil af dette korte Referat af Afhandlingen faa saa meget Indblik i Fuglelivet paa Randers Fjord, at man kan være ganske enig med Forf., naar han i en »Slutbemærkning« slaar til Lyd for, at der bør gøres noget for at bevare og udvikle Fuglefaunaen i Randers Fjord, der har saa udmærkede Betingelser for at være et godt Hjemsted for en Mængde Arter; og man maa saa meget inderligere haabe, at dette maa finde Sted, naar man ser, hvilke Resultater de enkelte isolerede Fredningssteder har at opvise. S. M. S.

KORRESPONDANCE.

Hr. Overlæge *Otto Helms*.

I Anledning af Deres Omtale af »Dansk Tidsskrift-Index«, i sidste Hefte af »Dansk ornithologisk Forenings Tidsskrift« tillader jeg mig at anmode Dem om at bringe til Deres Læseres Kundskab, at naar Tidsskrift-Indexen ikke registrerer de i Aarets Løb udkomne Bøger, er det, fordi denne Opgave allerede løses af den paa G. E. C. Gads Forlag udgivne aarlige »Dansk Bogfortegnelse«, og at »Meddelelser om Grønland« findes registreret i denne. Til Begrebet »Tidsskrifter« kan rettelig kun henregnes de regelmæssigt udkommende Periodica, ikke saadanne tvangfrit udkommende Serieværker som »Meddelelser om Grønland« eller f. Eks. »Kommissionen for Havundersøgelser«s Publikationer. Ærbødigst

SVEND DAHL.

Det vilde næppe have været urimeligt, om der dog i Forordet til de to Aargange af Index var bemærket, at der i Forvejen fandtes en »Dansk Bogfortegnelse«. Naar »Meddelelser om Grønland«s tvangfrit udkommende Hæfter ikke medtages i Tidsskrift-Index, forbavses man noget over, at »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet« medtages, endda de udtrykkelig opføres med Tilføjelsen »Tvangfri Hæfter«.

RED.